

Jaarverslag 2020

Vereniging Samenwerkingsverband Exodus Nederland

Juni 2021

Vereniging Samenwerkingsverband Exodus Nederland

Morssingel 5
2312 AZ Leiden

T 071 516 19 50
M info@exodus.nl
I www.exodus.nl

Tekst
Exodus Nederland

Tekst en redactie
Hilde Both

Facebook:
www.facebook.com/ExodusNL

LinkedIn:
www.linkedin.com/company/exodus-nederland

Instagram:
www.instagram.com/exodusnederland

Twitter:
@ExodusNederland

Inhoud

1.	VOORWOORD	3
2.	INLEIDING	4
2.1	OVER EXODUS.....	4
2.1.1	<i>Organisatiestructuur</i>	<i>4</i>
2.1.2	<i>Missie</i>	<i>5</i>
2.1.3	<i>Visie.....</i>	<i>5</i>
2.1.4	<i>Doelstellingen.....</i>	<i>5</i>
2.1.5	<i>Kwaliteit en veiligheid.....</i>	<i>6</i>
2.1.6	<i>Maatschappelijk ondernemen</i>	<i>6</i>
2.2	DE MENSEN VAN EXODUS	7
2.2.1	<i>Personeel.....</i>	<i>7</i>
2.2.2	<i>Vrijwilligers.....</i>	<i>7</i>
2.2.3	<i>Deelnemers.....</i>	<i>8</i>
2.2.4	<i>Gemeenschappelijke Ondernemingsraad.....</i>	<i>8</i>
2.2.5	<i>Integriteit.....</i>	<i>9</i>
2.3	VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT EN BESTUUR	9
2.4	RISICO'S EN KANSEN	10
2.4.1	<i>Corona.....</i>	<i>10</i>
2.4.2	<i>Vrijwilligers.....</i>	<i>10</i>
2.4.3	<i>Operationeel.....</i>	<i>11</i>
2.4.4	<i>Ontwikkelingen.....</i>	<i>11</i>
3.	ONTWIKKELINGEN EN PROJECTEN 2020	12
3.1	COSA	12
3.2	BELGIË	12
3.3	BONAIRE	12
3.4	PHILADELPHIA.....	12
4.	FINANCIEEL OVERZICHT	14
4.1	FINANCIEEL BELEID.....	14
4.1.1	<i>Financiële positie</i>	<i>14</i>
4.1.2	<i>Liquiditeit en solvabiliteit.....</i>	<i>15</i>
4.1.3	<i>Kasstromen en financieringsbehoeften</i>	<i>15</i>
4.2	BEGROTING 2021	16
4.2.1	<i>Begroting 2021.....</i>	<i>16</i>
	JAARREKENING 2020.....	19

1. Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2020 van het Samenwerkingsverband Exodus Nederland. 2020 bracht, met de verspreiding van het coronavirus over de wereld, grote uitdagingen met zich mee. We hadden in ons werk te maken met veel beperkingen. Anderhalve meter afstand houden, vrijwilligers die hun werk moesten stilleggen, beperkt bezoek voor de deelnemers, minimale bezetting in de huizen, geen fysieke bijeenkomsten en kantoren stonden leeg. We hebben hard moeten werken om de continuïteit van zorg te waarborgen en dat is ons gelukt, iets waar wij allemaal trots op mogen zijn.

Ook onze vrijwilligers zijn wij zeer dankbaar. Ondanks dat zij het werk moesten stilleggen, bleven zij op andere manieren betrokken bij het werk van Exodus. Elke vorm van inzet van hen draagt bij aan het verbinden van deelnemers, hun familie en de samenleving. Inmiddels wordt het vrijwilligerswerk hier en daar weer opgestart. Wij hopen dat de vrijwilligers spoedig al hun waardevolle werk weer kunnen oppakken.

De beperkingen brachten ook kansen met zich mee. Onze ICT is het afgelopen jaar ingericht op het thuiswerken, zoommeetings en teams vergaderingen. Van de lessen die we hebben geleerd zullen we de komende jaren veel profijt hebben. Daarnaast hebben we de samenwerking met de regio's verder geïntensiveerd door veel werk te verzetten voor de voorgenomen fusie en het transitietraject.

Ook in 2020 konden wij weer rekenen op financiële steun van particulieren, kerken en ondernemingen. Ten opzichte van het jaar ervoor daalden de inkomsten uit donaties, bijvoorbeeld door minder kerkbezoekers en dus minder collecte-opbrengsten. Desalniettemin zijn wij dankbaar voor elke bijdrage waarmee wij extra ondersteuning kunnen bieden aan onze deelnemers en hun familieleden.

We kijken met trots terug op de projecten die, ondanks de pandemie, vorig jaar hebben plaatsgevonden en verder zijn ontwikkeld. Zo hebben we projecten gestart voor nieuwe doelgroepen. Zoals de COSA in vrijwilliger kader, waarbij vrijwilligers een netwerk rondom een zedendader vormen en samen aan een betekenisvol leven werken. Daarnaast hebben we de samenwerking met Philadelphia voortgezet om te werken aan een begeleidingstraject voor ex-gedetineerden met een licht verstandelijke beperking.

Ook internationaal lopen er verschillende projecten. In België zijn de transitiehuizen verder ontwikkeld, waarbij er begin 2020 een nieuwe locatie is geopend in Edingen. Inmiddels zijn ook de eerste deelnemers succesvol uitgestroomd. Op Bonaire hebben wij bijgedragen aan de professionalisering van Krusada, mede door de inbreng van onze methodiek Jouw Kracht.

Met vertrouwen kijken we uit naar de toekomst. In 2021 werken wij verder aan één landelijk organisatie, waarmee wij ons werk en samenwerkingen verder uitbouwen.

Veel leesplezier gewenst met het jaarverslag.

Jan van Gils,
Directeur bestuurder Exodus Nederland

2. Inleiding

2.1 Over Exodus

2.1.1 Organisatiestructuur

Samenwerkingsverband Exodus Nederland (hierna: SEN) is een vereniging waarvan vijf regionale stichtingen lid zijn, namelijk:

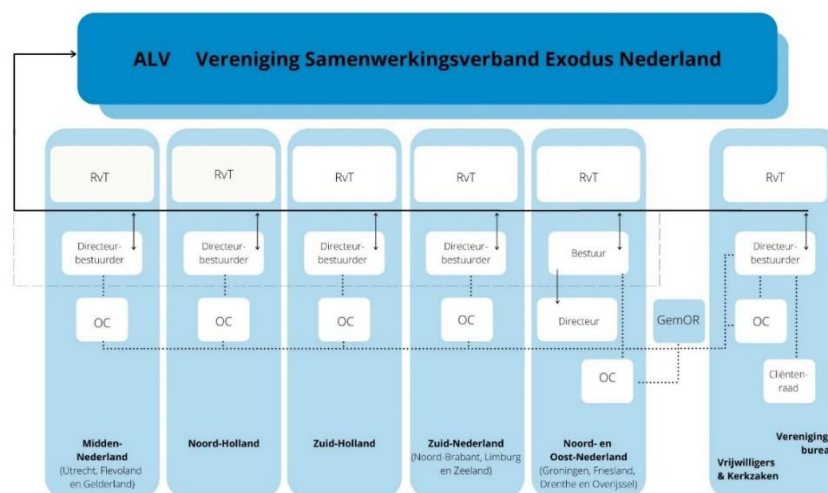
- Exodus Midden-Nederland
- Exodus Noord-Holland
- Exodus Noord- en Oost-Nederland
- Exodus Zuid-Holland
- Exodus Zuid-Nederland

Er is besloten om het SEN en de regionale stichtingen te fuseren om de gezamenlijke uitgangspunten, voorwaarden en wensen te versterken. Exodus wordt officieel één organisatie per 1 januari 2022.

Het hoogste beslisorgaan van de vereniging is de Algemene Ledenvergadering (hierna: ALV). De ledenstichtingen hebben allen één stem in de ALV. De ALV stelt onder andere de begroting en de jaarstukken van het SEN vast en neemt besluiten over ingrijpende veranderingen voor de vereniging. In 2020 kwam de ALV twee keer (digitaal) bijeen.

De ALV nam daarbij de volgende besluiten:

- Akkoord met de voordracht om mevrouw M. van Aardenne-Vooijs te benoemen als lid van de raad van toezicht van SEN;
- Vaststellen jaarverslag en jaarrekening 2019 SEN;
- Vaststellen jaarkalender 2021;
- Vaststellen meerjarenbeleidsplan 2021-2023;
- Vaststellen jaarplan 2021;
- Vaststellen tarieven en inhoudingen 2021;
- Vaststellen begroting 2021 SEN.

2.1.2 Missie

Exodus staat voor een veilige samenleving waarin mensen een zinvol bestaan kunnen opbouwen en nieuwe kansen kunnen creëren. Exodus biedt perspectief.

2.1.3 Visie

Wij geloven in de kracht van een zorgzame samenleving. Daar dragen wij aan bij door te:

- Werken in de context van de forensische zorg op het snijvlak van criminaliteit en samenleving.
- Geloven in het herstel van mensen en een perspectief op een zinvol leven.
- Kijken naar en te begeleiden in de complexiteit van het herstel voor zowel daders als slachtoffers.
- Geloven dat mensen mens zijn in verbinding met anderen door het opbouwen en onderhouden van een krachtig netwerk.
- Investeren in het versterken van mensen en een veiligere maatschappij.
- Informeren en kennis te delen met als doel om de samenleving deelgenoot te maken van onze missie.

Wij doen dit samen met anderen!

2.1.4 Doelstellingen

De doelstellingen van Exodus zijn als volgt:

- Exodus draagt bij aan het verlagen van de recidive en het terugdringen van de criminaliteit bij de deelnemers.
- Exodus is in de samenleving ingebed door een breed maatschappelijk draagvlak.
- Exodus is een schakel in de keten van maatschappelijke organisaties en groepen vrijwilligers die ieder vanuit hun eigen invalshoek een bijdrage leveren aan de veiligheid in de samenleving.
- Exodus werkt samen en wisselt ervaring en kennis uit met vergelijkbare organisaties en groepen vrijwilligers om haar werk meer kracht te geven en efficiëntie te vergroten.
- Exodus geeft op een open en transparante wijze inzicht in haar resultaten, werkwijze en de besteding van middelen.
- Exodus biedt een werkomgeving die bestaat uit gemotiveerd personeel en wordt gekenmerkt door een open en informeel karakter.

Daarnaast heeft het SEN nog de volgende specifieke doelstellingen:

- Het SEN is dienstbaar en ondersteunend aan haar leden, de regionale stichtingen, op het gebied van kwaliteitswaarborging, kwaliteitsontwikkeling, financieel beheer en fondsenwerving, methodiekvorming en onderlinge communicatie tussen de leden.
- Het SEN is aansturend, initiërend en faciliterend richting de vrijwilligersgroepen binnen en buiten de Penitentiaire Inrichtingen (hierna: PI) en de huizen van de leden.
- Het SEN betreft en werkt samen met relevante partners, waaronder kerken, geloofsgeenschappen, justitie(pastoraat) en reclasseringsorganisaties, bij de nazorg aan (ex-)gedetineerden.
- Het SEN houdt zich bezig met het ontwikkelen van nieuwe Exodusprojecten, gaat in op nieuwe beleidsontwikkelingen en verwerft subsidies ten behoeve van haar leden.

2.1.5 Kwaliteit en veiligheid

Exodus voldeed in 2020 aan de normering van ISO 9001:2015. Het Keurmerkinstituut voerde wederom de toetsing uit. Daaruit kwamen twee verbeterpunten naar voren op het gebied van RI&E, namelijk brandblusapparatuur en onduidelijkheid over het in kaart brengen van risico's en kansen op proces- en individueel deelnemersniveau.

In 2020 is de erkenning van het CBF, toezichthouder op goede doelen, behouden. CBF toetst ieder jaar of de organisatie nog aan de normen van de Erkenningregeling voldoet. Een lid dat voldoet aan deze erkenning draagt daadwerkelijk bij aan een betere wereld, gaat zorgvuldig om met elke euro, legt verantwoording af en laat zich onafhankelijk controleren.

In 2020 kwamen er zeven klachten binnen, waarvan één aan de klachtencommissie is voorgelegd. De klachtencommissie heeft de klacht ontvankelijk maar ongegrond verklaard. De overige klachten gingen met name over de begeleiding van deelnemers. In 2020 waren Ellen Timmermans en Hanneke Atsma wederom de vertrouwenspersonen voor Exodus. Dit zijn onafhankelijke personen die niet werkzaam zijn bij Exodus. Hierbij fungeert de vertrouwenspersoon als 'partijdige' betrokkene; de vertrouwenspersoon is er namelijk voor de deelnemer, medewerker en vrijwilliger. In 2020 is er geen contact gelegd met de vertrouwenspersonen. De vertrouwenspersonen komen eens per jaar bij elkaar voor overleg, samen met de klachtencommissie, alleen door corona is dat dit jaar niet doorgegaan.

Voor alle medewerkers geldt een gedragscode. Zij tekenen daarvoor bij indiensttreding en de gedragscode is te vinden op het intranet. Voor vrijwilligers geldt tevens een eigen, aangepaste gedragscode. Daarnaast geldt voor alle medewerkers het kwaliteitshandboek, met protocollen omtrent werkwijzen, veiligheid en voorzorgsmaatregelen. Het kwaliteits-handboek is te vinden op het intranet.

2.1.6 Maatschappelijk ondernemen

Een organisatie als Exodus, met als missie het bieden van kansen voor een kwetsbare doelgroep, is per definitie een mensgerichte organisatie die maatschappelijk onderneemt. We houden bij Exodus in sterke mate rekening met mens en omgeving. Dat uit zich onder andere in de belangrijke rol van de medezeggenschapraad en de volwaardige cliëntenraad. Het Exoduspersoneel wordt gestimuleerd tot het gebruikmaken van openbaar vervoer en heeft verschillende mogelijkheden voor ondersteuning van de gezondheid en vitaliteit, zoals de vitaliteitsuren en het inzetten van het Loopbaanbudget voor gezondheid. In het groeiende personeelsaanbod richten we ons meer en meer op diversiteit onder de medewerkers. Tot slot biedt Exodus kansen en mogelijkheden voor haar eigen doelgroep, door ook ex-gedetineerden een plek te geven binnen de organisatie, zowel als betaalde krachten als binnen het vrijwilligerswerk.

2.2 De mensen van Exodus

2.2.1 Personeel

De nieuwe kernwaarden vanaf 2020 voor alle medewerkers én vrijwilligers van Exodus zijn als volgt:

1. Samen;
2. Volhardend;
3. Moedig;
4. Perspectief.

In 2020 was de landelijke personeelsbezetting ongeveer 192 fte. Er zijn 63 nieuwe medewerkers en stagiaires in dienst gekomen en 28 medewerkers en stagiaires uit dienst getreden. Bij het SEN waren vorig jaar 31 medewerkers in dienst. We hebben vier nieuwe medewerkers mogen verwelkomen en afscheid genomen van twee medewerkers.

Het gemiddelde verzuimpercentage lag landelijk gezien op 7,16%. Het verzuimpercentage van het SEN lag op 2,5%. Dit is een mooie daling ten opzichte van 2019. Het verschil is te verklaren door een verlaging van het percentage langdurig ziekteverzuim in 2020. Vanaf 2020 zijn ArboNed en verzuimverzekeraar Nationale Nederlanden de partijen die voor ons de re-integratie verzorgen.

In het kader van duurzame inzetbaarheid maken medewerkers goed gebruik van de cao-mogelijkheden, zoals het Individueel loopbaanbudget. Het loopbaanbudget krijgt nu meer bekendheid en wordt voornamelijk gebruikt voor duurzame inzetbaarheid. Daarnaast hebben medewerkers de mogelijkheid om het Individueel Keuzebudget in te zetten. In 2020 ontstond voor medewerkers ook de mogelijkheid om gebruik te maken van de Generatieregeling. Visie en beleid over duurzame inzetbaarheid worden in 2021 verder ontwikkeld in de organisatie.

De Generatieregeling is vanuit de cao Sociaal Werk een instrument om medewerkers gezond en vitaal te houden tot aan de AOW-gerechtigde leeftijd. Met instemming van de medezeggenschap zijn de randvoorwaarden vastgesteld. In de eerste helft van 2020 is het Generatieregeling geïmplementeerd in de organisatie.

Er is een nieuw E- HRM systeem en een nieuw roosterpakket geïntegreerd. De nieuwe systemen zijn E- HRM AFAS en het roosterpakket Monaco. Dit is een grote verandering en daarom is in de tweede helft van 2020 gewerkt om de overgang zo soepel mogelijk te laten verlopen. Met ingang van 1 januari 2021 zijn beide HR- systemen geïmplementeerd in de organisatie.

In 2020 heeft er geen medewerkerstevredenheidsonderzoek plaatsgevonden.

2.2.2 Vrijwilligers

In 2020 waren er weer 1.700 vrijwilligers betrokken bij Exodus. Zij voeren vrijwilligerswerk uit op verschillende gebieden. Ruim 400 vrijwilligers waren onderdeel van de regionale vrijwilligersgroepen, die zich inzetten in de nazorg van ex-gedetineerden binnen en buiten de Exodushuizen of als bezoeker-vrijwilliger in PI's. Bijna 200 vrijwilligers waren betrokken bij het Ouders Kinderen en Detentie-programma (OKD). Vrijwilligers rijden daarbij kinderen naar hun vader of moeder in de PI of ondersteunen kinderen bij activiteiten in de

PI's. Daarnaast waren bijna 1.000 vrijwilligers in de PI's actief als inzorgvrijwilliger. Zij zijn mede betrokken bij het werk van de Geestelijk Verzorgers, bijvoorbeeld als gastvrouw of -heer bij de kerkdiensten of bij gespreksgroepen in de PI. Ook waren er vijftien vrijwilligers betrokken bij Mijn Kind En Ik. Tot slot zijn meerdere vrijwilligers actief in de regionale en landelijke besturen en raden van toezicht van Exodus, als vertrouwenspersonen, in de klachtencommissie, als ambassadeur of promotor.

2.2.3 Deelnemers

De deelnemers en de doelgroep zijn waar we als Exodus ons werk voor doen. We begeleiden ex-gedetineerden in trajecten van begeleid wonen, ambulante begeleiding en via het vrijwilligerswerk. Ook gedetineerden in de PI begeleiden en bezoeken we met vrijwilligers.

De belangen van de doelgroep worden onder andere gewaarborgd door de landelijke cliëntenraad, die op dit moment uit vijf leden bestaat. De leden van de cliëntenraad waren aan het eind van 2020 als volgt:

- Olivier Lambert (voorzitter)
- Suleika Kindt-Jiawan (secretaris)
- Robert Douven (penningmeester)
- Melisa Finisie (lid)
- Carleen Zijlstra (lid)

Zij hebben periodiek overleg en adviseren het bestuur over zaken die de deelnemers aangaan. In 2020 kwam de cliëntenraad met bestuurder vier keer bijeen. De medezeggenschapsregeling en het huishoudelijk reglement zijn ondertekend.

Door corona waren huisbezoeken niet mogelijk. De cliëntenraad heeft dit jaar een WhatsAppgroep opgericht en voor bijna elk huis een contactpersoon gevonden. Er wordt veel gebruik gemaakt van de WhatsAppgroep en de verwachting is dat in 2021 de eerste geclusterde problemen aan de bestuurder voorgelegd kunnen worden.

2.2.4 Gemeenschappelijke Ondernemingsraad

Het SEN heeft, net als elke regionale stichting, een eigen Onderdeelcommissie (hierna: OC), die het personeel van het SEN vertegenwoordigt door mee te denken met vast te stellen beleid. Eén van deze leden is afgevaardigd in de landelijke Gemeenschappelijke Ondernemingsraad (hierna: GemOR). In de GemOR vertegenwoordigt een aantal medewerkers het personeel van de verenigingen en de stichtingen. De GemOR bestaat momenteel uit zes leden; vanuit elke OC één afgevaardigde. Pieter Dekker vervult de rol van voorzitter en Ellia Verhoeff is secretaris. Ellia Verhoeff is aan het eind van het jaar vervangen door Joris Tulp.

In 2020 is de GemOR in totaal zeven keer bijeengekomen of is er een digitaal overleg geweest. Daarnaast is er vier keer overlegd met de directeur-bestuurder Jan van Gils en één keer met de Raad van Toezicht. Ook hebben de leden van de medezeggenschap een trainingsdag gevolgd. Ten opzichte van 2019 is het aantal vergaderingen toegenomen en hiermee is de continuïteit verbeterd. Halverwege het jaar 2021 zit de termijn van de huidige GemOR erop. We gaan de kandidaatstelling en mogelijke verkiezingen voorbereiden. Het streven is om weer een complete medezeggenschap te hebben op regionaal (OC) en op landelijk niveau (GemOR). Zeker in een periode dat de transitie van Exodus gaat plaatsvinden is een sterke medezeggenschap van belang. Bij deze transitie wil de GemOR nadrukkelijk worden betrokken.

2.2.5 Integriteit

Exodus is alert op integriteitskwesties in haar organisatie. Medewerkers en bestuurders handelen integer en om dit te borgen heeft Exodus verschillende gedragscodes waarin integer handelen benoemd wordt. Gezien het belang ervan voor onze doelgroep, maar ook om te voldoen aan de verwachtingen van onze donateurs, heeft Exodus dit jaar stappen gezet richting een afzonderlijk integriteitsbeleid. Daarin wordt uitgebreid ingegaan op de vraag hoe integer te handelen en hoe te handelen bij vermoedens van misstanden. Er zal een meldpunt ingericht worden, waarin specifiek vermoedens van misstanden en schendingen gemeld kunnen worden. Over 2020 zijn er geen meldingen of aanwijzingen die blijken geven van niet integer handelen door medewerkers en bestuurders bij Exodus.

2.3 Verslag Raad van Toezicht en Bestuur

De Raad van Toezicht (hierna: RvT) en het Bestuur bestonden in 2020 uit de volgende leden:

	Functies	Lid RvT sinds
Marianne Luyer, voorzitter Raad van Toezicht	- Directeur MLI Intermanagement BV (betaald) - Voorzitter Raad van Toezicht CNV Connectief - Lid Raad van Toezicht CNV Vakcentrale - Lid Bestuur Steenkampfonds CDA	01-01-2016
Jacco Groeneveld, Raad van Toezicht	- Regisseur Future Groep (betaald) - Divisielidirecteur a.i. Dienst Justitiële Inrichtingen (maart – november 2019; betaald) - Lid Raad van Toezicht Gevangenis-museum te Veenhuizen (t/m 31 maart 2019) - Lid Raad van Inspiratie Stichting Life Goals	01-01-2016
Vincent Eversdijk, Raad van Toezicht	- Partner bij BDO Advisory (betaald)	29-11-2016
Maartje van Aardenne	- Filantropiespecialist bij ABN AMRO MeesPierson - Lid Steering Committee bij ABN AMRO MeesPierson - Lid Ariadne Network	28-05-2020 Afgetreden wegens privéomstandigheden per 27 oktober 2020
Jan van Gils, Bestuur	- Directeur Exodus Nederland (betaald) - Bestuurder Exodus Nederland	n.v.t.

Exodus hanteert de principes van de Governancecode Zorg en wordt bestuurd conform het Raad-van-Toezichtmodel. Dat betekent dat beleid, uitvoering en verantwoording zijn belegd bij de directeur-bestuurder en de Raad van Toezicht toezicht houdt en de directeur-bestuurder terzijde staat met raad en daad.

De RvT en het bestuur kwamen in 2020 vijf keer bijeen. De RvT kwam één keer samen met de GemOR. Belangrijke onderwerpen die de RvT in 2020 behandelde, waren de op handen zijnde transitie naar één organisatie, het coronavirus en de gevolgen daarvan voor Exodus en de ontwikkelingen van Sterkhuis in België. Uiteraard kwamen het jaarverslag en de jaarrekening voor 2019 en de begroting voor 2021 ook weer voorbij.

2.4 Risico's en kansen

Een veranderende organisatie en een veranderend forensisch zorglandschap brengen niet alleen mogelijkheden, maar ook risico's met zich mee. Exodus probeert zich hier zo goed mogelijk op voor te bereiden door deze vroegtijdig te analyseren, weert zich hiertegen door deze zo snel mogelijk vast te stellen en door plannen op te stellen om de uitval hiervan te minimaliseren of zelfs om te zetten in positieve veranderingen. In 2020 zijn de volgende risico's door ons vastgesteld en hebben wij plannen opgesteld om ook in de toekomst een gezonde organisatie te kunnen blijven, die kwalitatieve zorg op maat kan blijven leveren voor onze deelnemers.

2.4.1 Corona

Het coronavirus had dit jaar een grote impact op ons allemaal. De risico's lagen vooral in de gezondheid van onze deelnemers, personeel en vrijwilligers. Ook lagen er risico's in de mogelijke vermindering van instroom van deelnemers in onze huizen, omdat de penitentiaire inrichtingen dicht gingen en onze plaatsers de PI's niet meer konden bezoeken. De begeleiding aan onze deelnemers moest zich blijven voorzetten, zowel bij beschermd wonen als de ambulante begeleiding. Zo snel mogelijk werd er een landelijk kernteam corona opgericht en werd er een continuïteitsplan ontwikkeld. De veiligheid en gezondheid van het personeel en deelnemers had voor ons als organisatie de hoogste prioriteit. Ambulante begeleiding deden we zoveel mogelijk in de buitenlucht met in acht neming van de hygiëne maatregelen van het RIVM. In de huizen gingen we over naar minimale bezetting en diensten van personeel. In het begin vergaderde het directieteam dagelijks over de gang van zaken en was er veelvuldig contact met justitie, de reclasseringsorganisaties en het RIVM.

2.4.2 Vrijwilligers

In 2020 heeft het vrijwilligerswerk deels een andere invulling gekregen. Fysieke activiteiten kwamen veelal stil te liggen, waardoor we veel meer geïnvesteerd hebben in onlineactiviteiten. Het was een jaar van omschakelen en kijken hoe we ons werk wél veilig konden voortzetten. Exodus heeft in 2020 veel tijd en geld geïnvesteerd in het opzetten van E-Learning modules. Daarnaast zijn er webinars georganiseerd voor onze vrijwilligers om op deze manier bij te dragen aan verhogen van de kwaliteit van onze inzet. Helaas is het risico aanwezig dat vrijwilligers afhaken, omdat zij het zinvolle werk niet meer op de vertrouwde manier kunnen uitvoeren. Vooral bij de groep met wat oudere vrijwilligers lijkt dat een reden om te stoppen. We zien echter ook een nieuwe groep dertigers ontstaan die vanuit een maatschappelijke motivatie vrijwilligerswerk willen doen.

2.4.3 Operationeel

Exodus heeft een raamovereenkomst afgesloten voor de levering van Forensische zorg en ambulante begeleiding. Het huidige contract liep af per eind 2020. Dat betekende dat Exodus zich opnieuw voor haar activiteiten moest inschrijven via een nieuwe aanbesteding. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid heeft echter besloten dat de huidige overeenkomst met 1 jaar wordt verlengd onder dezelfde voorwaarden. Het is voor Exodus een risico om afhankelijk te zijn van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Exodus wil daarom meerdere contracten aangaan, om minder afhankelijk te zijn van één partner.

De vrijwilligers-subsidie dient ook elk jaar aangevraagd te worden bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Voor 2021 hebben we inmiddels een beschikking mogen ontvangen die gelijk is aan het boekjaar 2020. In de (nabije) toekomst zal er een nieuw subsidiekader opgezet worden. Vooralsnog is niet duidelijk wat en hoe hoog de wijzigingen zullen zijn.

2.4.4 Ontwikkelingen

Er wordt nog onvoldoende geacteerd op de ontwikkelingen om ons heen. Die zullen wij in de toekomst beter gaan volgen, zodat wij beter kunnen aansluiten bij het veranderende forensische zorglandschap.

3. Ontwikkelingen en projecten 2020

3.1 COSA

COSA staat voor Cirkels voor Ondersteuning, Samenwerking en Aansprakelijkheid. COSA is een aanpak waarbij gemiddeld tot hoog risico zedendaders worden gesteund in het re-socialiseren in en vanuit de samenleving. Om het kernlid te kunnen ondersteunen worden er vrijwilligers geworven en opgeleid. Vrijwilligers vormen tezamen een netwerk met het kernlid en werken met elkaar aan betekenisvol leven. Exodus biedt COSA aan personen zonder juridisch kader en de Reclassering biedt dit programma aan voor personen met juridisch kader. Het doel is nieuwe slachtoffers voorkomen en het kernlid een eerlijke kans op een beter en zinvol delict vrij leven te bieden. Naast de aandacht voor ondersteuning op alle levensdomeinen speelt in de nazorg het voorkomen van isolement en eenzaamheid een zeer belangrijke rol. Sociale banden zorgen voor een structurerende werking en een grotere kans op vroegtijdige signalering van symptomen die kunnen wijzen op terugval. Hechte relaties met mensen uit de lokale gemeenschap leiden ertoe dat deelnemers een netwerk en daardoor een betekenisvol leven kunnen opbouwen.

3.2 België

In samenwerking met G4S Care kreeg Exodus in 2019 een aanbesteding toegewezen van het Ministerie van Justitie in België om het eerste kleinschalige transitiehuis voor gedetineerden in België op te richten. Krachten werden gebundeld en het resultaat is een samenwerking die zich kenmerkt door een gedeelde visie en aanpak gericht op het versterken van actief burgerschap en de zelfredzaamheid van gedetineerden. De transitiehuizen in Mechelen en Edingen hebben hun succes in 2020 voortgezet. Bestuur en politiek hebben dan ook besloten om het aantal transitiehuizen uit te breiden. Exodus is uitgenodigd om mee te doen met de nieuwe aanbestedingsronde in 2021.

3.3 Bonaire

Al enige jaren bestaat er een goede band tussen Krusada en Exodus, die hun uitgangspunten en doelstelling delen. Krusada heeft in de laatste jaren bewezen een belangrijke schakel te zijn in de keten tussen detentie en re-integratie op Bonaire. Zo is het uniek in opvang- en begeleidingswerk voor (ex-)gedetineerden, mensen met een verslaving en verzorgt Krusada tevens dagbesteding. We hebben in 2020 kunnen bijdragen aan een verdere professionalisering van Krusada, meer specifiek de woonvoorziening Atalanta, mede door de inbreng van onze methodiek. In 2020 is er voor een periode van vier jaar een samenwerkingscontract ondertekend door het Ministerie van Justitie en Veiligheid, Krusada en Exodus. Het gezamenlijke doel is om kwaliteit en bedrijfsvoering naar een hoger niveau te brengen.

3.4 Philadelphia

In het kader van het innovatieprogramma Koers en Kansen van het Ministerie van Justitie en Veiligheid werkt Exodus samen met Philadelphia aan een begeleidingstraject voor ex-gedetineerden met een licht verstandelijke beperking (Ivb). Philadelphia ondersteunt door

heel Nederland mensen met een beperking, waarbij de begeleiding is gericht op het beste uit jezelf halen, dagen zinvol invullen en talenten ontdekken. De tweede fase van de samenwerking tussen Philadelphia en Exodus wordt momenteel geëffectueerd, met als doel om begin 2022 een gezamenlijke locatie te realiseren voor cliënten met een lvb.

4. Financieel overzicht

4.1 Financieel beleid

4.1.1 Financiële positie

In financieel opzicht verliep het jaar 2020 beter dan verwacht. Sinds een aantal jaren werken we met een duidelijke strategie: werken aan een financieel gezonde toekomst om toekomstige investeringen in mensen en diensten mogelijk te maken. Terugkijkend op de afgelopen jaren kunnen we stellen dat de strategie zijn vruchten heeft afgeworpen. De organisatie staat er in financieel opzicht goed voor en ook voor de komende jaren houden we vast aan een gezonde bedrijfsvoering. Er zal sterk gelet blijven worden op matiging van de bedrijfskosten, maar voor noodzakelijke investeringen in personeel en middelen om ons werk te kunnen blijven doen zal financiële ruimte gecreëerd worden.

De opbrengsten uit de inkooprelatie met het Ministerie van Justitie en Veiligheid laten een stijging zien van ruim 9,5%. Ondanks deze mooie cijfers is dit beduidend minder dan we hadden begroot. Het boekjaar 2020 is een jaar geweest die voor een belangrijke mate in het teken stond van het coronavirus. De grote uitdagingen die we samen hebben ervaren om veilig te kunnen blijven werken met onze collega's en deelnemers hebben geleid tot minder gerealiseerde aantal verblijfsdagen en begeleidingsuren dan we in beginsel van plan waren. Ondanks dat het een lastig jaar was kijken we met veel voldoening terug naar de prestaties die we als Exodus hebben geleverd.

De subsidie van het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor vrijwilligers is ook gelijk gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar. Hierdoor hebben wij belangrijke investeringen kunnen doen om aan de groeiende vraag te voldoen. In 2020 heeft het vrijwilligerswerk deels een andere invulling gekregen. Fysieke activiteiten kwamen soms stil te liggen, waardoor we meer geïnvesteerd hebben in onlineactiviteiten. Het was een jaar van omschakelen en kijken hoe we ons werk wél veilig konden voortzetten. Exodus heeft in 2020 veel tijd en geld geïnvesteerd in het opzetten van E-Learning modules. Daarnaast zijn er webinars georganiseerd voor onze vrijwilligers om op deze manier bij te dragen aan het verhogen van de kwaliteit van onze inzet.

De hoogte van de giften van particulieren, kerken en ondernemingen hebben we niet kunnen vasthouden. Veel fysieke bijeenkomsten in bijvoorbeeld kerken waren met minder bezoekers, waardoor ook de donaties uit collecties zijn gedaald. Onze verwachting is dat deze situatie van tijdelijke aard zal zijn.

De totale opbrengsten zijn met €855.000 gestegen ten opzichte van het boekjaar 2019. Om dit te bereiken is er veel meer personeel aangetrokken en ingezet. Hierdoor zijn ook de personele kosten gestegen met €900.000. De inkoop Forensische zorg zal in 2021 vallen onder het huidige afgesloten aanbestedingscontract voor de periode 2020 en 2021.

De overige bedrijfskosten zijn lager dan begroot. Het afgelopen jaar is er meer digitaal gewerkt van huis uit. Minder fysieke vergaderingen, andere manier van werken binnen onze projecten en opleidingen die gefinancierd zijn binnen het loopbaanbudget zijn hier debet aan.

Per saldo hebben we een positief resultaat gerealiseerd van ruim €83.000, wat volledig ten goede is gekomen aan onze continuïteitsreserve om tegenvallers in de toekomst het hoofd te bieden. Door het positieve resultaat steeg de continuïteitsreserve tot 37,5% van onze begrote inkomsten voor 2021. Er is nog een aantal belangrijke stappen te zetten. Streven is om komende jaren langzaam de continuïteitsreserve te verhogen zonder onze doelstellingen uit het oog te verliezen.

4.1.2 Liquiditeit en solvabiliteit

De liquide middelen stegen in 2020 behoorlijk. Dit is te verklaren doordat er meer subsidies vooruit ontvangen zijn voor het nieuwe boekjaar en crediteuren iets later zijn betaald. Daarnaast is de rekening-courant positie met de leden licht verbeterd. Als we kijken naar het totaalbeeld verbeterde de verhouding tussen de schulden en vorderingen ten opzichte van het voorgaande jaar. De solvabiliteit laat ten opzichte van het boekjaar 2019 een stijging zien van 0,24 naar 0,26. De liquiditeit (verhouding vlottende activa en kortlopende schulden) laat een stijging zien van 1,23 tot 1,25 ten opzichte van het boekjaar 2019.

4.1.3 Kasstromen en financieringsbehoeften

De kasstroom laat net als in het boekjaar 2019 een positieve ontwikkeling zien. In het boekjaar 2020 stegen de kortlopende schulden met €232.000. De vorderingen stegen iets minder hard met €138.000. Het streven is om de komende jaren een positieve kasstroom te blijven genereren. Gezien de gezonde financiële situatie van de organisatie is de verwachting dat Exodus geen financieringsbehoefte heeft voor het boekjaar 2021.

4.2 Begroting 2021

4.2.1 Begroting 2021

		Exodus Nederland	
		Begroting 2021	Begroting 2020
Opbrengsten			
Inkomsten			
	Opbrengsten Inkooprelatie	12.720.467	11.840.648
	Subsidies overige	132.000	76.563
	Subsidie vrijwilligerswerk	883.250	883.250
	Giften	150.000	150.000
	Overige opbrengsten	49.414	78.049
Totaal Opbrengsten		13.935.131	13.028.510
Kosten			
Personeelskosten			
	Salariskosten	1.420.006	1.290.388
	Sociale lasten + Pensioenen	351.209	310.811
	Andere personeelskosten	115.079	133.036
	Subtotaal	<u>1.886.293</u>	<u>1.734.235</u>
	Personeel niet in loondienst	11.224.430	10.427.648
		13.110.723	12.161.883
Afschrijvingskosten		29.836	42.667
Overige bedrijfskosten			
	Onkosten vrijwilligers	130.000	150.000
	Programmakosten	44.000	72.850
	Huurkosten en Leasing	90.000	86.000
	Onderhoud en energiekosten	15.000	16.500
	Bewoners gebonden kosten	6.500	6.500
	Algemene kosten	508.900	490.810
		794.400	822.660
Algemene kosten			
	Overige huisvestingskosten	16.400	14.600
	Public Relations	46.500	41.500
	Kosten GOR/Clientenraad	13.000	9.250
	Communicatiekosten	14.500	14.500
	Bestuurskosten	5.000	5.000
	Kosten automatisering	175.000	175.260
	Kosten administratie	60.000	60.000
	Kosten accountant	110.000	105.000
	Advieskosten	5.000	5.000
	Overige algemene kosten	63.500	60.700
		508.900	490.810
Totaal Kosten		13.934.959	13.027.210
Bedrijfsresultaat		<u>172</u>	<u>1.300</u>

Jaarrekening 2020

Vereniging Samenwerkingsverband Exodus Nederland

Inhoudsopgave

JAARREKENING 2020.....	19
BALANS PER 31 DECEMBER 2020.....	20
EXPLOITATIEREKENING OVER 2020.....	21
KASTROOMOVERZICHT.....	22
TOELICHTING	23
TOELICHTING OP DE BALANS	27
TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING	32
ANALYSE VAN HET RESULTAAT.....	37
ONDERTEKENING	39
OVERIGE TOELICHTINGEN	40
RESULTAATBESTEMMING	40
OVERIGE GEGEVENS	41
CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT.....	41
BIJLAGE 1 UITSPLITSING PER KOSTENPLAATS	42
BIJLAGE 2 GECONSOLIDEERDE BALANS EN EXPLOITATIEREKENING 2020.....	43
BIJLAGE 3: FORMATS BEZOLDIGING.....	45
BIJ REGELING BELONING DIRECTEUREN VAN GOEDEDOELENORGANISATIES.....	45

Jaarrekening 2020

Vereniging Samenwerkingsverband Exodus Nederland

Balans per 31 December 2020
(na resultaatbestemming)

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Activa		
Immateriële vaste activa	5.013	8.820
Materiële vaste activa	34.709	46.033
Financiële vaste activa	8.468	11.291
<i>Totaal vaste activa</i>	<i>48.190</i>	<i>66.144</i>
Voorraden	2.040	2.040
Vorderingen	1.211.226	1.073.217
Liquide middelen	1.090.564	897.876
<i>Totaal vlottende activa</i>	<i>2.303.830</i>	<i>1.973.133</i>
Totaal Activa	2.352.020	2.039.277
Passiva		
Continuïteitsreserve	457.581	374.374
Bestemmingsreserves	22.384	22.384
<i>Totaal eigen vermogen</i>	<i>479.965</i>	<i>396.758</i>
Voorzieningen	31.947	34.597
<i>Kortlopende schulden</i>	<i>1.840.108</i>	<i>1.607.922</i>
Totaal Passiva	2.352.020	2.039.277

Exploitatierkening over 2020

	Exploita- tie 2020 €	Begroting 2020 €	Exploitatie 2019 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	10.780.616	11.840.648	9.830.326
Subsidies	932.324	959.813	1.014.775
Overige bedrijfsopbrengsten	176.826	228.049	189.664
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>11.889.766</u>	<u>13.028.510</u>	<u>11.034.765</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	11.025.290	12.161.883	10.111.856
Afschrijvingen op materiële vaste activa	24.076	42.667	28.736
Overige bedrijfskosten	756.347	822.660	849.628
Som der bedrijfslasten	<u>11.805.712</u>	<u>13.027.210</u>	<u>10.990.220</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	84.053	1.300	44.544
Financiële baten en lasten	-847	0	0
RESULTAAT BOEKJAAR	<u>83.207</u>	<u>1.300</u>	<u>44.544</u>
RESULTAATBESTEMMING:			
Toevoeging bestemmingsreserve	0	0	0
Onttrekking bestemmingsre- serve	0	0	0
Toevoeging bestemmingsfonds	0	0	0
Onttrekking bestemmingsfonds	0	0	0
Mutatie Continuïteitsreserve (saldo)	<u>83.207</u>	<u>1.300</u>	<u>44.544</u>
	Voordelig	Voordelig	Voordelig

Kasstroomoverzicht

	2020		2019	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		84.053		44.544
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	24.076		28.736	
- mutatie voorzieningen	<u>-2.651</u>		<u>-308</u>	
		21.425		28.428
Veranderingen in vlottende middelen:				
- vorderingen	-138.009		587.143	
- kortlopende schulden	<u>232.187</u>		<u>223.426</u>	
		94.178		810.569
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		199.656		883.541
Ontvangen interest	0		0	
Betaalde interest	<u>-847</u>		<u>0</u>	
		-847		0
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		198.809		883.541
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings immateriële vaste activa	0		-11.425	
Investerings materiële vaste activa	-9.770		-55.435	
Desinvesteringen immateriële vaste activa	0		8.009	
Desinvesteringen materiële vaste activa	825		18.087	
Uitgegeven lening u/g	0		-14.114	
Aflossing lening u/g	2.823		2.823	
Subsidies	<u>0</u>		<u>14.114</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-6.122		-37.941
Mutatie geldmiddelen		192.688		845.599

Aansluiting geldmiddelen

	2020	2019
Stand per 1 januari	897.876	52.277
Mutatie geldmiddelen	192.688	845.599
Stand per 31 december	<u>1.090.564</u>	<u>897.876</u>

Toelichting

Exodusorganisatie

Vereniging Samenwerkingsverband Exodus Nederland, statutair gevestigd te Leiden (Morssingel 5), is onderdeel van de Exodusorganisatie (kortweg aangeduid als Exodus). Exodus bestaat uit verschillende leden die werken vanuit dezelfde missie en visie. Alle Exodus Stichtingen zijn lid van vereniging Samenwerkingsverband Exodus Nederland.

Activiteiten

De vereniging heeft ten doel:

1. Het optimaliseren van de kansen van (ex-)gedetineerden op een geslaagde terugkeer in de samenleving in Nederland door:
 - dienstbaar en ondersteunend zijn aan haar leden, die als doelstelling hebben de resocialisatie van (ex-)gedetineerden, op het gebied van kwaliteitswaarborging, kwaliteitsontwikkeling, financieel beheer en fondsenwerving, methodiekvorming en onderlinge communicatie tussen de leden;
 - aansturend, initiërend en faciliterend bezig zijn met vrijwilligersgroepen binnen en buiten de Penitentiare Inrichtingen en de huizen van de leden, als dan niet met betrekking tot nazorg aan (ex-)gedetineerden;
 - het betrekken van en samenwerken met relevante partners, waaronder kerken, geloofsgemeenschappen, justitie(pastoraat), reclasseringsorganisaties, bij de nazorg aan (ex-)gedetineerden;
 - de ontwikkeling van nieuwe Exodusprojecten;
 - het ingaan op nieuwe beleidsontwikkelingen;
 - het verwerven van subsidies ten behoeve van de leden;en voorts hetgeen met een en ander in de ruimste zin van het woord verband houdt.
2. De vereniging draagt zorg voor een adequate medezeggenschapsstructuur ten behoeve van het overleg met en de vertegenwoordiging van de in de vereniging en de bij haar aangesloten stichtingen werkzame personen. De instelling, samenstelling en bevoegdheden hiervan worden, voor zover niet in deze statuten voorzien, bij reglement geregeld.
3. De vereniging kan, op een wijze als in het huishoudelijk reglement te voorziening, voor de leden taken uitvoeren.
4. De vereniging en haar leden laten zich bij de uitvoering van haar doelstelling leiden door de bijbelse boodschap van gerechtigheid en heelmaking, temidden van de pluri-formiteit van de samenleving.
5. De vereniging kent regio's vast te stellen en aan te wijzen door het bestuur na voorafgaande goedkeuring van de leden.
6. De vereniging beoogt niet het maken van winst en dient het algemeen belang.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2020, dat is geëindigd op balansdatum 31 december.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 655 en Titel 9 BW 2.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Grondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva is de verkrijgingsprijs- of de vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de geamortiseerde kostprijs.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van immateriële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur van het vast actief.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Automatisering: 33,3%

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Verbouwing: 10-20%
- Inventaris: 20%
- Installaties: 20%
- Automatisering: 33,3%
- Overige materiële activa: 33,3%

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Kosten voor periodiek groot onderhoud worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Er is geen sprake van afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Voor de waardering van de financiële instrumenten wordt verwezen naar de waarderingsgrondslagen van de individuele jaarrekeningposten.

Vorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde. De vervolgwaaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen.

Schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde).

Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Opbrengsten

De opbrengsten uit dienstverlening worden verantwoord naar rato van de verrichte prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum en in verhouding tot in totaal te verrichten diensten (onder de voorwaarde dat het resultaat betrouwbaar kan worden geschat).

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenregeling

De vereniging Samenwerkingsverband Exodus Nederland heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij de vereniging Samenwerkingsverband Exodus Nederland. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. De vereniging Samenwerkingsverband Exodus Nederland betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) van het pensioenfonds dit toelaat. De dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad minder sterk schommelen. In december 2020 bedroeg de dekkingsgraad 92,6%. De gemiddelde dekkingsgraad over de laatste 12 maanden (beleidsdekkingsgraad) is 88,3%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is ruim 124%. Het pensioenfonds heeft een herstelplan ingediend bij de Nederlandsche bank. Hierin staat dat de verwachting is, dat binnen 12 jaar hieraan voldaan kan worden. Verder voorziet het fonds geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. De vereniging Samenwerkingsverband Exodus Nederland heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies.

Onderhoudskosten

Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd.

Afschrijvingslasten

Deze bepalen we op basis van de lineaire afschrijvingen die plaatsvinden op basis van de verwachte economische levensduur en eventuele restwaarde.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Toelichting op de balans

Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	Andere vaste bedrijfsmidde- len	TOTAAL
Aanschafwaarde per 31-12-19	11.425	11.425
Geaccum afschr. per 31-12-19	2.604	2.604
Boekwaarde per 31-12-19	8.820	8.820
Investerings	0	0
Afschrijvingen (in X jaar)	3.808	3.808
Desinvestering	0	0
Afschrijving desinvesteringen	0	0
Aanschafwaarde per 31-12-20	11.425	11.425
Geaccum afschr. per 31-12-20	6.412	6.412
Boekwaarde per 31-12-20	5.013	5.013

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	Bedrijfsgebouwen (incl verbouwin- gen)	Installaties	Andere vaste bedrijfsmidde- len	TOTAAL
Aanschafwaarde per 31-12-19	91.641	32.032	290.454	414.127
Geaccum afschr. per 31-12-19	87.469	32.032	248.593	368.094
Boekwaarde per 31-12-19	4.172	0	41.861	46.033
Investerings	0	0	9.770	9.770
Afschrijvingen (in X jaar)	641	0	19.626	20.268
Desinvestering	47.818	0	61.276	109.094
Afschrijving desinvesteringen	47.554	0	60.714	108.269
Ontvangen subsidies	0	0	0	0
Aanschafwaarde per 31-12-20	43.823	32.032	238.948	314.802
Geaccum afschr. per 31-12-20	40.556	32.032	207.505	280.094
Boekwaarde per 31-12-20	3.268	0	31.443	34.709

De vereniging bezit niet het juridische eigendom van de verbouwing.

<i>Financiële vaste activa</i>	2020	2019
Boekwaarde per 1 januari	11.291	14.114
Verstrekke lening	0	0
Aflossing lening	2.823	2.823
Boekwaarde per 31 december	8.468	11.291

In het boekjaar 2019 is een lening verstrekt aan stichting Epafras ter financiering van de verbouwing van 2 kantoorunits. De lening heeft een looptijd van 60 maanden en wordt lineair afgelost. Er is geen rentevergoeding afgesproken.

Vorraden

	31-12-2020	31-12-2019
Bijbels	2.040	2.040
Totaal voorraden	2.040	2.040

De voorraad bestaat uit een aantal bijbels. Deze Bijbels worden bij bijzondere gelegenheden verstrekt aan bewoners.

Vorderingen

De specificatie is als volgt:	31-12-2020	31-12-2019
Vordering op ministerie van Justitie en Veiligheid	874.382	866.786
Groepsinterne vorderingen	283.240	162.516
Nog te ontvangen bedragen	48.861	34.462
Debiteuren	4.743	8.359
Vooruitbetaalde bedragen	0	1.095
Totaal vorderingen	1.211.226	1.073.217

De groepsinterne vorderingen bestaan met name uit mutaties op vorderingen die betrekking hebben op lonen, sociale lasten en loonheffing (betaald door Exodus Nederland voor de lokale Exodus stichtingen) en bijdrage inkooprelatie (ontvangen door Exodus Nederland voor de lokale Exodus stichtingen).

Liquide middelen

De specificatie is als volgt:	31-12-2020	31-12-2019
Bankrekeningen	1.090.270	897.771
Kassen	294	105
Totaal liquide middelen	1.090.564	897.876

De liquide middelen bestaan uit diverse banktegoeden alsmede een kas ten kantore. Daarnaast is een bankgarantie voor €13.400 inzake huurverplichtingen afgegeven. De overige liquide middelen zijn vrij opneembaar.

Eigen Vermogen

Continuïteitsreserve	2020	2019
Stand per 1 januari	374.374	329.830
Resultaat lopend jaar	83.207	44.544
Stand per 31 december	457.581	374.374

De continuïteitsreserve is positief. Het bestuur heeft besloten dat de continuïteitsreserve een zodanige omvang moet hebben dat, in geval van het wegvallen van enkele externe inkomensstromen, de organisatie voor een periode van minimaal 9 maanden dezelfde kwaliteit en deskundigheid kan blijven bieden met voldoende gekwalificeerd personeel.

Bestemmingsreserves

	2020	2019
<i>Reserve effectiviteitsonderzoek</i>		
Stand per 1 januari	3.127	3.127
+toevoegingen	0	0
-onttrekkingen	0	0
Stand per 31 december	3.127	3.127
	2020	2019
<i>Reserve opleidingen</i>		
Stand per 1 januari	19.257	19.257
+toevoegingen	0	0
-onttrekkingen	0	0
Stand per 31 december	19.257	19.257
Totaal Bestemmingsreserves	22.384	22.384

Reserve effectiviteitsonderzoek

De reserve effectiviteitsonderzoek is gevormd om regelmatig wetenschappelijk onderzoek uit te kunnen voeren naar de resultaten en effectiviteit van het werk van Exodus.

Reserve opleidingen

De reserve opleidingen is gevormd om opleidingen te kunnen aanbieden aan medewerkers werkzaam op het Verenigingsbureau.

Voorzieningen	2020	2019
Stand per 1 januari	34.597	34.905
+toevoegingen	1.534	4.893
-onttrekkingen	4.184	5.201
Stand per 31 december	31.947	34.597

De voorziening wordt gevormd door het saldo van het loopbaanbudget van alle medewerkers in loondienst.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

	31-12-2020	31-12-2019
De specificatie is als volgt:		
Groepsinterne schulden	1.234.113	1.255.940
Vooruit ontvangen subsidie fondsen	212.995	81.792
Nog te betalen kosten	169.412	122.092
Crediteuren	121.872	57.945
Te betalen loonheffing en sociale premies	81.623	71.844
Te betalen pensioenpremie	18.006	17.311
Te betalen netto salarissen	2.087	998
Totaal kortlopende schulden	1.840.108	1.607.922

De groepsinterne schulden bestaan met name uit mutaties op schulden die betrekking hebben op lonen, sociale lasten en loonheffing (betaald door Exodus Nederland voor de lokale Exodus stichtingen) en bijdrage inkooprelatie (ontvangen door Exodus Nederland voor de lokale Exodus stichtingen).

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De vereniging heeft een huurcontract voor het pand aan de Morssingel te Leiden tot en met 31 oktober 2024 met een jaarlijkse huur van € 86.610. Het huurcontract kan niet tussentijds worden opgezegd.

De vereniging is een overeenkomst aangegaan met Stichting Epafra voor de onderhuur van kantoorruimten tot en met 31 oktober 2024 met een jaarlijkse huur van € 24.800. Het huurcontract kan niet tussentijds worden opgezegd.

De vereniging heeft een bankgarantie afgegeven van € 13.400 voor de huurverplichting.

De vereniging heeft een contract voor een tweetal kopieerapparaten voor een bedrag van € 300 per maand (incl. BTW).

Toelichting op de exploitatierekening

Opbrengsten

Opbrengsten zorgprestaties

De specificatie is als volgt:

	2020	2019
Opbrengsten inkooprelatie	<u>10.780.616</u>	<u>9.830.326</u>
Totaal	<u>10.780.616</u>	<u>9.830.326</u>

De opbrengsten uit de inkooprelatie met het ministerie van Justitie en Veiligheid voor de deelname van (ex-) gedetineerden wordt maandelijks gedeclareerd voor de gehele Exodus organisatie. De verstrekking betreft een vergoeding per dag voor het verblijf in een Exodushuis en een vergoeding per uur voor de daadwerkelijke geleverde ambulante begeleiding en aangeboden dagbesteding. De inkoopafspraken met het ministerie van Justitie en Veiligheid worden definitief vastgesteld op basis van een verantwoording van de bezetting. Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening zijn de definitieve inkoopafspraken nog niet vastgesteld.

De inkoop Forensische zorg zal in 2021 vallen onder het huidige afgesloten aanbestedingscontract voor de periode 2020 en 2021.

Subsidies

De subsidiebaton zijn als volgt te splitsen:

	2020	2019
Ministerie van Justitie en Veiligheid voor vrijwilligers	850.000	850.000
Doorbetalde subsidie ministerie van Justitie en Veiligheid voor vrijwilligers	-60.500	-60.500
Project Expertisecentrum Kind	77.315	80.818
Project Mijn kind en ik	48.750	61.818
Project Gezinsbenadering	16.497	16.813
Project Herfstkamp	0	39.604
Project Connect	0	26.221
Stage Fonds	<u>262</u>	<u>0</u>
Totaal subsidies	<u>932.324</u>	<u>1.014.775</u>

De subsidie van het ministerie van Veiligheid en Justitie voor het vrijwilligersnetwerk wordt toegekend aan de gehele Exodus organisatie. De subsidie wordt voor een deel doorberekend aan de lokale stichtingen ter dekking van gemaakte onkosten om de vrijwilligers aan te sturen en voor de gemaakte onkosten. De subsidie moet jaarlijks worden aangevraagd.

Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	2020	2019
Giften van particulieren	53.356	70.564
Giften van ondernemingen	4.500	6.705
Giften van kerken	58.493	70.956
Giften van fondsen	1.500	2.500
Giften van overige acties	2.026	1.498
Boekverlies vaste activa	-825	0
Overige opbrengsten	57.776	37.442
Totaal overige opbrengsten	176.826	189.664

Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	2020	2019
Lonen en Salarissen	1.280.199	1.263.969
Sociale lasten	206.574	200.997
Pensioenpremies	106.917	105.264
Andere personeelskosten	62.563	55.680
Subtotaal	1.656.253	1.625.910
Personeel niet in loondienst	9.369.037	8.485.946
Totaal personeelskosten	11.025.290	10.111.856

Personele kosten worden opgenomen onder aftrek van verkregen personele subsidies.
Gemiddeld waren er in 2020 21,6 fte (2019: 21,9 fte) in dienst van Exodus Nederland.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Naam	J.C. van Gils
Functionaris	Directeur
In dienst vanaf	1 januari 2020
In dienst tot	31 december 2020
Deeltijdfactor	100%
Gewezen topfunctionaris	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 102.148
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 10.365
Subtotaal	€ 112.513
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 130.000
-/- Onverschuldigde betaald bedrag	€ 0
Totale bezoldiging	€ 112.513
Klasse-indeling: 2	
Puntenscore: 8	
Gegevens 2019	
In dienst vanaf	1 januari 2019
In dienst tot	31 december 2019
Deeltijdfactor	100%
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 96.782
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 10.294
Totale bezoldiging 2019	€ 107.076

De Raad van Toezicht bestaat uit vrijwilligers en ontvangt geen bezoldiging.
Gedurende het boekjaar bestond de Raad van Toezicht uit de volgende leden:

Naam	Periode
Mevrouw M. Luyer	1 januari 2020 tot en met 31 december 2020
De heer J. Groeneveld	1 januari 2020 tot en met 31 december 2020
De heer V. Eversdijk	1 januari 2020 tot en met 31 december 2020

Afschrijvingskosten

De specificatie is als volgt:

	2020	2019
Afschrijving op immateriële vaste activa	3.808	2.604
Afschrijving op gebouwen en verbouwingen	641	7.006
Afschrijving op installaties	0	455
Afschrijving op andere vaste bedrijfsmiddelen	19.626	18.671
Totaal afschrijvingen	24.076	28.736

Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	2020	2019
Onkosten vrijwilligers	94.706	139.395
Huurkosten en Leasing	87.741	83.760
Programmakosten	23.292	113.262
Onderhoud en energiekosten	15.141	19.349
Bewoners gebonden kosten	9.242	5.659
Algemene kosten	526.225	488.204
Totaal overige bedrijfskosten	756.347	849.628

Programmakosten

De specificatie is als volgt:

	2020	2019
Kosten projecten	17.042	56.873
Kosten onderzoek	3.141	23.562
Vergaderkosten directieteam	3.109	5.531
Scholingskosten landelijk	0	24.513
Overige programmakosten	0	2.783
Totaal programmakosten	23.292	113.262

Onderhouds- en energiekosten

De specificatie is als volgt:

	2020	2019
Onderhoudskosten	566	3.856
Energiekosten	14.576	15.493
Totaal programmakosten	15.141	19.349

Algemene kosten

De specificatie is als volgt:

	2020	2019
Kosten automatisering	170.688	185.579
Accountantskosten	120.000	100.000
Kosten salarisadministratie	68.681	39.181
Public Relations kosten	27.760	34.867
Overige huisvestingskosten	14.730	15.805
Communicatiekosten	13.423	14.183
Kosten OR	10.295	9.589
Advieskosten en kosten lidmaatschappen	19.039	9.202
Bestuurskosten	5.407	6.006
Overige algemene kosten	76.202	73.792
Totaal overige bedrijfskosten	526.225	488.204

De bestuurskosten bestaan uit:

	2020	2019
Aansprakelijkheidsverzekering	2.618	482
Vergaderkosten	1.471	4.500
Reis- en verblijfskosten	20	717
Overige kosten	1.298	308
Totaal bestuurskosten	5.407	6.006

Financiële baten en lasten

	2020	2019
Rentebaten	0	0
Rentelasten	847	0
Totaal rentebaten en rentelasten	847	0

Analyse van het resultaat

De opbrengsten uit de inkooprelatie met het ministerie van Justitie en Veiligheid laten een stijging zien van ruim 9,5%. Ondanks deze mooie cijfers is dit beduidend minder dan we hadden begroot. Het boekjaar 2020 is een jaar geweest die voor een belangrijke mate in het teken stond van het Covid-19 virus. De grote uitdagingen die we samen hebben ervaren om veilig te kunnen blijven werken met onze collega's en deelnemers hebben geleid tot minder gerealiseerde aantal verblijfsdagen en begeleidingsuren dan we in beginsel van plan waren. Ondanks dat het een lastig jaar was kijken we met veel voldoening terug naar de prestaties die we als Exodus hebben geleverd.

Met het contract van het ministerie van Justitie en Veiligheid inzake de vrijwilligers subsidie kunnen we ons vrijwilligerswerk blijven aanbieden. Ook in 2020 hebben wij door, onze landelijke dekking, de volgende soorten vrijwilligerswerk aangeboden: Nazorgwerk, bezoekwerk/Inzorg en het ouders, kinderen en Detentieprogramma (OKD). In 2020 heeft het vrijwilligerswerk deels een andere invulling gekregen. Fysieke activiteiten kwamen soms stil te liggen waardoor we veel meer geïnvesteerd hebben in online activiteiten. Het was een jaar van omschakelen en kijken hoe we ons werk wél veilig konden voortzetten. Exodus heeft in 2020 veel tijd gestoken en geld geïnvesteerd in het opzetten van E-Learning modules. Daarnaast zijn er Webinars georganiseerd voor onze vrijwilligers om op deze manier bij te dragen aan verhogen van de kwaliteit van onze inzet.

Elk jaar ontvangen we een belangrijke bijdrage van veel particuliere donateurs, kerken en ondernemingen. Met deze giften financieren we deels ons vrijwilligerswerk en projecten die we zelf ontwikkelen. In het boekjaar 2020 zijn de ontvangen giften gedaald. Doordat veel fysieke bijeenkomsten in bijvoorbeeld kerken met minder bezoekers waren zijn ook de collecties hierdoor gedaald.

Elk jaar ontvangen we van Fondsen bijdragen om onze projecten te realiseren. Belangrijke projecten zijn Mijn Kind en Ik, Expertisecentrum Kind, Herfstkamp en Gezinsbenadering. Afgelopen jaar is het Herfstkamp helaas niet doorgegaan en zijn de overige projecten voor een belangrijk deel digitaal voortgezet. Hierdoor hebben we een kleiner beroep gedaan op diverse Fondsen. De opbrengsten uit projecten laten hierdoor ook een daling zien ten opzichte van het boekjaar 2019.

Het verenigingsbureau is een paar jaar geleden begonnen met een duidelijke strategie. Werken aan een financieel gezonde toekomst om toekomstige investeringen in mensen en diensten mogelijk te maken. De financiële resultaten zijn als volgt:

De totale opbrengsten zijn met 855.000 euro gestegen t.o.v. het boekjaar 2019. Om dit te bereiken is er veel meer personeel aangetrokken en ingezet. De inkoop Forensische zorg zal in 2021 vallen onder het huidige afgesloten aanbestedingscontract voor de periode 2020 en 2021.

De subsidie van het ministerie van Justitie en Veiligheid inzake de vrijwilligers subsidie is voor het boekjaar 2021 toegekend. We zijn verheugd dat we wederom hetzelfde bedrag aan subsidie beschikbaar hebben, om aan de grote vraag voor activiteiten door onze medewerkers en vrijwilligers te voldoen.

De personeelskosten zijn in 2020 900.000 euro hoger dan in het boekjaar 2019. De stijging van deze lasten volgt dezelfde trend als de stijging in de totale opbrengsten. Ten opzichte van de begroting laten de personeelskosten en de totale opbrengsten beide een daling zien van 1,1 miljoen euro. Voor 2021 wordt een verdere stijging van de personele kosten verwacht. Een nieuwe CAO in de zomer van 2021 alsmede een verwachte stijging van het aantal verblijfsdagen en begeleidingsuren liggen hier aan ten grondslag.

De overige bedrijfskosten zijn lager dan begroot. Het afgelopen jaar is meer digitaal gewerkt van huis uit. Minder fysieke vergaderingen, andere manier van werken binnen onze projecten en opleidingen die gefinancierd zijn binnen het loopbaanbudget zijn hier debet aan.

In het boekjaar 2020 zijn verdere stappen gezet om te werken aan de toekomst. Er zijn extra en versneld investeringen gedaan in E-Learning modules voor onze vrijwilligers. Ook in 2021 zullen we hier een vervolg aan geven. Daarnaast wordt veel nagedacht over de manier van werken in de toekomst. Minder fysieke bijeenkomsten levert een besparing op maar vergt wel meer investeringen in de ICT.

Het positieve resultaat over het boekjaar 2020 wordt volledig toegevoegd aan de continuïteitsreserve. Deze reserve is belangrijk voor ons om ook in minder economisch goede jaren ons werk voort te blijven zetten.

De ingezette strategie heeft zijn vruchten afgeworpen. Voor de komende jaren houden we vast aan een gezonde bedrijfsvoering. Er zal sterk gelet blijven worden op matiging van de bedrijfskosten maar voor noodzakelijke investeringen in personeel en middelen om ons werk te kunnen blijven doen zal financiële ruimte gecreëerd worden.

Ook de zichtbaarheid in de samenleving en Exodus goed en duidelijk op de kaart zetten door overal in het land "ons verhaal" te vertellen blijven we onverminderd mee aan de slag.

Ondertekening

De Raad van Toezicht:

De Raad van Toezicht van Vereniging Samenwerkingsverband Exodus Nederland heeft de jaarrekening 2020 vastgesteld in de vergadering van 2021.

Mevrouw M. Luyer (voorzitter)

De heer J. Groeneveld

De heer V. Eversdijk

Overige toelichtingen

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt als volgt bestemd:

Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

83.207

Het bestuur stelt voor het resultaat als volgt te bestemmen:

Toevoeging bestemmingsreserve	0
Onttrekking bestemmingsreserve	0
Toevoeging bestemmingsfonds	0
Onttrekking bestemmingsfonds	0

Mutatie Continuïteitsreserve (saldo)

83.207

Vereniging Samenwerkingsverband Exodus Nederland
Morssingel 5
2312 AZ LEIDEN

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht en het bestuur van Vereniging Samenwerkingsverband Exodus Nederland.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Vereniging Samenwerkingsverband Exodus Nederland te Leiden gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag op pagina 19 tot en met 40 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Samenwerkingsverband Exodus Nederland te Leiden per 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2020 met een balanstotaal van € 2.352.020;
2. de resultatenrekening voor het boekjaar eindigend op 31 december 2020 met een resultaat van € 83.207 (overschot); en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Samenwerkingsverband Exodus Nederland te Leiden, zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag (pagina 3 tot en met 16);
- de overige gegevens;
- bijlage 1: uitsplitsing per kostenplaats;
- bijlage 2: geconsolideerde balans en exploitatierekening 2020;
- bijlage 3: formats bezoldiging.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling verslaggeving WTZi vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

- 3 -

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de onderstaande bijlage bij onze controleverklaring.

Was getekend te Sliedrecht, 1 juli 2021.

WITh accountants B.V.
A.M. Tromp MSc RA

Bijlagen.

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2020 van Vereniging Samenwerkingsverband Exodus Nederland te Leiden

Wij hebben onze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vereniging haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Bijlage 1 Uitsplitsing per kostenplaats

	Totaal jaarreke- ning 2020	SEN Structureel (exclusief projecten)	SEN Kern	V&K	Projecten Totaal
Opbrengsten					
Overige inkomsten					
Inkooprelatie min Justitie en Veiligheid	10.780.616	10.780.616	10.780.616	0	0
Subsidies vrijwilligers	850.000	850.000	0	850.000	0
Overige subsidies	262	262	262	0	0
Giften	119.876	72.989	52.989	20.000	46.887
Projecten	142.562	0	0	0	142.562
Overige opbrengsten	56.950	56.950	56.950	0	0
Doorbelaste subsidie	-60.500	-60.500	0	-60.500	0
Totaal Opbrengsten	11.889.766	11.700.317	10.890.817	809.500	189.449
Kosten					
Personeelskosten	11.025.290	10.841.717	10.243.399	598.318	185.573
Materiële kosten	629.108	629.108	520.254	108.853	0
Programma kosten	32.534	15.491	13.108	2.384	17.042
Overige kosten	118.782	118.782	20.372	98.410	0
Totaal Kosten	11.805.712	11.605.098	10.797.133	807.965	200.615
Bedrijfsresultaat	84.053	95.219	93.684	1.535	-11.166
Totale rentebaten en – lasten	-847	-847	-847	0	0
Exploitatieresultaat	83.207	94.373	92.837	1.535	-11.166
mutatie bestemmingsre- serve	0	0	0	0	0
Mutatie bestemmings- fonds	0	0	0	0	0
Toevoeging aan reserve	83.207	94.373	92.837	1.535	-11.166
Personeel (aantal FTE)	25,6	24,4	19,3	5,1	1,2
Fte vorig jaar	23,3	20,8	15,3	5,6	2,5

Bijlage 2 geconsolideerde balans en exploitatierekening 2020

	2020 €	2019 €
Activa		
Immateriële vaste activa	26.013	45.697
Materiële vaste activa	2.830.112	1.876.616
Financiële vaste activa	53.468	11.291
<i>Totaal vaste activa</i>	<i>2.909.593</i>	<i>1.933.604</i>
Vorraden	2.040	2.040
Vorderingen	1.692.406	1.726.981
Liquide middelen	5.306.428	4.958.377
<i>Totaal vlottende activa</i>	<i>7.000.874</i>	<i>6.687.398</i>
Totaal Activa	<u>9.910.467</u>	<u>8.621.002</u>
Passiva		
Reserves en fondsen		
Continuïteitsreserves	4.535.309	4.417.030
Bestemmingsreserves	1.103.936	1.164.066
Overige reserves	603.732	430.997
<i>Totaal reserves</i>	<i>6.242.977</i>	<i>6.012.093</i>
Bestemmingsfondsen	110.744	185.117
<i>Totaal eigen vermogen</i>	<i>6.353.721</i>	<i>6.197.210</i>
Voorzieningen	199.110	216.547
Langlopende schulden	702.779	255.732
Kortlopende schulden	2.654.857	1.951.513
Totaal Passiva	<u>9.910.467</u>	<u>8.621.002</u>

	2020	2020	2019
Baten			
Baten uit eigen fondsenwerving	234.104	210.250	262.685
Opbrengst zorgprestaties	13.946.415	14.480.403	12.792.486
Subsidies	1.026.746	1.089.063	1.182.266
Overige opbrengsten	450.115	246.676	263.528
Rentebaten	88	400	413
Som der baten	15.657.468	16.044.792	14.501.378
 Lasten			
<i>Bestedingen aan doelstelling</i>			
Exodushuizen	13.471.987	13.872.223	12.207.178
Vrijwilligers en Kerkzaken	682.332	737.666	722.883
Voorlichting en bewustwording	145.292	144.421	148.626
<i>Totaal besteed aan doelstelling</i>	<i>14.299.611</i>	<i>14.754.310</i>	<i>13.078.687</i>
 <i>Werving baten</i>			
Kosten eigen fondsenwerving	4.270	4.148	6.944
Kosten verkrijgen subsidies	19.600	19.546	19.006
<i>Totaal werving baten</i>	<i>23.871</i>	<i>23.694</i>	<i>25.950</i>
 <i>Kosten beheer en administratie</i>	<i>1.177.476</i>	<i>1.214.175</i>	<i>1.138.007</i>
Som van de lasten	15.500.957	15.992.179	14.242.644
Resultaat boekjaar	156.511	52.613	258.734

Bijlage 3: Formats bezoldiging

bij Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties

I Informatie over bezoldiging directie in het jaarverslag

Bezoldiging directie

De Raad van Toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt de heer J.C. van Gils de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties (zie www.goededoelennederland.nl).

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij de heer J.C. van Gils vond plaats door de Controller. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 530 punten met een maximaal jaarinkomen van EUR 162.397 (1 FTE/12 mnd.).

De voor de toetsing, aan de geldende maxima, relevante werkelijke jaarinkomens van de directie bedroegen (2020 in EUR) voor de heer J.C. van Gils (1 FTE/12 mnd.): 112.513. Deze beloningen bleven binnen de geldende maxima.

Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingsen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn bleven (voor de heer J.C. van Gils, met een bedrag van EUR 112.513) binnen het in de regeling opgenomen maximum bedrag van EUR 168.893 per jaar.

De belaste vergoedingen/bijtellingsen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten.